

ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ ЕКОНОМІЧНОЇ КАТЕГОРІЇ «ПРИБУТОК» ЯК ЕКОНОМІЧНОЇ КАТЕГОРІЇ

Солод О. ОМ -2*

Першими в історії економічної думки дали визначення прибутку в XVII столітті меркантилісти А. Серра, Т. Ман, Ж.Б. Кольбер, А.Л. Ордин – Нащокін, І.Т. Посошков.

Характерним твердженням західних меркантилістів було те, що джерелом накопичення та багатства країни вони вважали зовнішню торгівлю, а виникнення прибутку пов'язували із сферою обігу і визначали його як результат звичайної торгової націнки на продані товари. Англійський меркантиліст Т. Ман зазначав, що «нація не стає багатшою, коли щось споживається всередині країни; те, що один втрачає, інший виграє. Але все те, що вивозиться за кордон, є, зрозуміло, прибутком». Італієць А. Серра стверджував, що єдиним засобом збільшити грошові скарби країни є позитивний торговельний баланс. Генеральний контролер фінансів Франції Ж. Б. Кольбер рекомендував «багато продавати сусідам та нічого в них не придбавати».

На відміну від західного меркантилізму, російські економісти того часу А. Л. Ордин – Нащокін та І. Т. Посошков наполягали на політиці протекціонізму та цікавилися внутрішніми джерелами багатства. А. Л. Ордин – Нащокін наголошував, що внутрішня торгівля. Так як і зовнішня, призводить до збільшення багатства країни, і наполягав на відміні пільг для імпортованих товарів. При цьому він також відстоював необхідність розвитку і неторгових галузей.

Як і А. Л. Ордин – Нащокін, І. Т. Посошков був представником протекціонізму, він побачив залежність між ростом багатства країни та продуктивністю праці. Праця, за ним, має давати «прибуток».

Фізіократи, які в XVIII столітті, прийшли на зміну меркантилістам, перенесли проблему походження прибутку з сфери обігу (торгівлі) в сферу виробництва (сільського господарства). Так, засновник даної економічної школи французький політеконом Ф. Кене висунув твердження про те, що прибуток дістається тому, хто володіє землею, адже сама земля і природа дає цей прибуток. За вченням фізіократів, додаткова вартість безпосередньо існує в натуральній формі додаткового продукту, а джерелом такої вартості є дари природи, з якими ми маємо справу при землеробстві.

Французький політеконом А. Н. Р. Тюрго вводить в концепцію фізіократів поняття «капітал» та досліджує природу чистого доходу. Саме його вчення мали великий вплив на вчення англійської класичної школи А. Сміта та Д. Рікардо. Адам Сміт був першим, хто охарактеризував прибуток як суму, яка може бути витрачена без вилучень капіталу. Англійський економіст Дж. Хікс уточнив це визначення, стверджуючи, що прибуток – це сума, яку підприємство може витратити протягом певного проміжку часу і в кінці цього проміжку мати той же рівень матеріального добробуту. Е.С.Хендріксен та М. В. Ван Бреда вказують на те, що прибуток – це над-

лишок після підтримки матеріального добробуту фірми на досягнутому рівні, визначеному на початок і кінець звітного періоду, до його використання чи розподілу.

Німецький філософ К. Маркс вважав, що прибуток є перетвореною формою додаткової вартості. При цьому він вважав джерелом вартості тільки працю найманих робітників, ігноруючи при цьому працю підприємців.

На початку ХХ століття великої популярності набула інноваційна теорія прибутку. Її засновником був австрійський економіст Й. А. Шумпетер. У своїй книзі «Теорія економічного розвитку» він уперше розробив концепцію походження прибутку як результату від здійснення нововведень. Він відрізняв прибуток підприємця від плати за керівництвом підприємством і премії за ризик ведення бізнесу. Шумпетер прямо відносив їх у витрати виробництва. Він стверджував, що власне підприємець ніколи не несе ризику від упровадження своїх інновацій. Єдине, чим він ризикує, - це своєю репутацією.

Велике значення прибутку в економічних відносинах покликала до життя велику кількість концепцій та гіпотез.

ОРГАНІЗАЦІЯ ЗВІТНОСТІ ЗА ЄДИНИМ СОЦІАЛЬНИМ ВНЕСКОМ

Султанова Ю.Ф., студентка ОКР “Магістр” спец. “Облік і аудит”*

**Науковий керівник – Мармуль Л.О., д.е.н., професор*

З 1 січня 2011 року в Україні запроваджена єдина система збору страхових внесків, їх облік та контроль за повнотою і своєчасністю сплати, а також єдина інформаційна система платників страхових внесків та застрахованих осіб. Єдина система регламентується Законом України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування” № 2464-VI від 08.07.2010 р. [1].

Згідно із ст. 1 Закону України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування” [1] єдиний внесок на загальнообов’язкове державне соціальне страхування – консолідований страховий внесок, збір якого здійснюється до системи загальнообов’язкового державного соціального страхування в обов’язковому порядку та на регулярній основі з метою забезпечення захисту у випадках, передбачених законодавством, прав застрахованих осіб та членів їхніх сімей на отримання страхових виплат (послуг) за діючими видами загальнообов’язкового державного соціального страхування

З 01 січня 2011 року вводиться єдиний звіт встановленої форми до Пенсійного фонду.

У законі про ЄСВ про звітність сказано, що платник ЄСВ має подавати звітність до територіального органу ПФУ у строки, у порядку та за формою, установлені ПФУ за погодження відповідними органами загальнообов’язкового державного соціального страхування та Державним комітетом статистики [1]. Запровадження єдиного соціального внеску, на перший погляд,